

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

A Barsvármegyei Községi és Kőrjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak köldendők:
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24. 1/4

Felolószerkesztő és kiadó:
SCHULCZ IGNÁC.

Szerkesztő:
KÖPERNICZKY CORNÉL.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 5.—
Fél évre „ 2.50
Hogyod évre „ 1.25
Egyes példány 10 filléret kapható!
SCHULCZ IGNÁC LAPTULAJDONOSNÁL.

A jegyzők.

A Barsvármegyei községi és kőrjegyzők egyesülete Léván rendkívüli közgyűlést tartott Szedlacek János elnöklésével szerdán, amikor a fizetésrendezés ügyében elfoglalandó további magatartásukat határozták meg a jegyzők s kimondták a küzdelem folytatását, mely ügyeket diadalra viszi — vagy vele buknak ők is. Azt mondják a jegyzők: következők rájuk bármi, az a mai helyzetnél rosszabb már ugy sem lehet, ők haladnak a megkezdett uton tovább.

Vármegyénk törvényhatóságának bizottsága legutóbbi közgyűlésén elutasította az egyesület által benyújtott memorandumot, melyben a fizetésrendezést kérte. Eddig ugyanis azt mondták a jegyzőknek, hogy a szolgálati pragmatika, közjogi helyzet s a nyugdíjügy rendezésén kívül, anyagi helyzetük miatt nincs okuk panasznra, mert mellékesen megkeresnek 3—4 ezer koronát évente a magánmunkálatokból. Hogy ez az állítás mennyire nem állta meg helyét, mennyire optimisztikus azinben ítélte meg a helyzetet, arra fényesen rácsófoltak a barsi jegyzők, amikor önként lemondtak a magánmunkálatok végzéséről. Ha a jegyzők anyagi helyzete csakugyan olyan rózsás lett volna, amilyenek ez az állítás feltüntette azt, akkor komolyan nem gondolhatják senki sem, hogy a jegyzők önként

lemondanak róla és az ugyszólván eldobott 3—4 ezer koronaért csak egyezer korona fizetésemelést kérnek rekompenzációképen, amit most a vármegye kegyesen megtagadott tőlük.

Ez az elutasítás érthető elkésredést szült a jegyzői karban, amit szerdai közgyűlésükön is kifejezésre juttattak. A hur már erősen feszült, félt, hogy végre is elszakad. A jegyzők elkésredése már végső pontra ért. Azt mondják ugyanis, hogyha méltányos kérésüket nem teljesítik, lemondanak állásukról, mert aki nem bírja vagy nem akarja alkalmazottját megfizetni munkájáért, az ne tartson alkalmazottat. (Az állapotok már odáig fajultak, hogy Barsmegyében 10—12 segédjegyzői állás betöltetlen, mert a kis fizetésért nem akad pályázó. Ez csak eléggé bevilágít ugy a segédjegyzők mint a jegyzők sötét helyzetébe.) A mai drága világban a munkával agyonterhelt jegyzők, akikre 3—4 falunak, az egész körnek érdekei vannak bizva, 1000—1600 koronából — mindenki megértheti — az Istenért, tanult, diplomás emberekről lévén szó, nem tudnak megélni, amellet, hogy se éjjelük, se napjuk a sok dologtól.

A közigazgatás fundamentuma a sülyedés előtt áll, a megerősítésről tehát gondoskodni kell, amíg össze nem omlik az egész. Azonban nem ugy, mint azt Mailáth István alispán tervezi. Az alispán,

aki a vármegye közgyűlésén ellene volt a jegyzők kérése teljesítésének, amint azt ott is kijelentette, akciót indít a jegyzők kérelmének más formában való teljesítésére. A jegyzők ezt az akciót nem találják olyannak, amely kielégíthetné őket vagy amitől valamit csak remélhetnének, ami megnyugtathatná őket. Sőt ellenkezőleg! Az alispán akciója, amennyiben ismeretes annak célja, arra irányul, hogy egyik-másik jegyzőnek kieszközölje a kívánt fizetésemelést. Ezzel szemben a jegyzők már most szolidaritást vállaltak; vagy mindenki megkapja a fizetésemelést, vagy egyikük sem! Nem disztíngválnak, nem tesznek különbséget egymás között. Azért az eme ügy érdekében megindítandó tanácskozásközbem nem is delegáltak kiküldöttet, a jegyzői egyesület nem tartja szükségesnek képviseltetni magát azokban, amint azt közgyűlési határozatban is kimondta.

A jegyzők tarthatatlan helyzetének rendezése: régi kérdés, gumiszalag módjára húzódik egyik ígéretről a másik ígérethez. De az ígélet csak ígélet marad, nem cáfoltva rá az ismert magyar közmondásra. Az ígélet azonban csak hajdan lehetett jó, a bizalom ébrentartására, ma az ígéletben már senki sem tud bizni. Más a világ, mások az emberek, akik az ígéretről továbbra is csak éhesek maradnak, mert ma már nehezebb jóllakni, mint valamikor régen. Az

Elsőrendű
EMAGVAKK kertésznél
Kaphatók.

országos jegyzői egyesület május 4 és 5 napjaira országos jegyzői kongresszust hívott egybe a fővárosba, abból a célból, hogy mielőtt még a jegyzők fizetésének országos rendezése a parlament elé kerülne, annak érdekében az ország jegyzői felemeljék szavukat, hogy az igéretből végre valóság is legyen. Ha az állam 80 százalék erejéig terheli meg munkával a jegyzőket, méltányos volna ha ennek arányában járulna hozzá fizetéseiknek kiegészítéséhez is. A nagygyűlésnek impozánsnak kell lenni, ott legyenek a barsi jegyzők is egytől-egyig. A rendkívüli közgyűlés kötelességévé tette az egyesület minden tagjának a kongresszuson való részvételt!

Barsi állapotok.

Vármegyénk lassan már az ország ama részéhez sorozható, mely nevezetességre tett szert antiszociális viszonyainál fogva.

Tenni és küzdeni kell ez ellen, ha nem akarjuk azt, hogy Bars megye a nemzettestnek egyik sorvasztó sebévé legyen.

A legutolsó népszámlálásnak statisztikája szomorú adatokat tárt elénk — az egyke rendszer hatásáról — egyes, egyébként gazdag garamontai magyar faivak visszafejlődéséről. Az idő múlásával a községek lélekszáma nem hogy gyarapodna, de csökken. A megyénkben most nagyobb katonai sorozások a nép degenerációjáról tanuskodnak, évről-évre rosszabbodó emberanyagokkal. A fiatalok ereje, életképessége csökkenőben van a rossz élet, a rossz szokások következtében.

Satnyul, gyöngül az erős, délceg magyar faj, szomorú képe ez a megindult lassu nemzetpusztulási folyamatnak. Kivülről a szlávgyűri fondódk körénk, idebent pedig a nép önmaga teszi tönkre erejét, önmaga rabolja meg fájának életképességét, a jövő biztosítékát.

A hivatalos statisztika alapján negyed-évenként tudott dolog lesz, hogy vármegyénk amerikai kivándorlása emelkedik. Legutóbb pedig kipattantottuk, hogy Bars megyében tiltott kivándorlás is van. Az ország határáról minden héten haza küldenek kényszerutlevéllel egy pár megyénkbeli embert, akik utlevél nélkül — tehát tiltott módon — akarnak kijutni az országból. Azt azonban nem tudjuk, hogy hányan sikerül ilyen módon kiszökni a határon. Tehát a barsi kivándorlás jóval nagyobb lehet, mint azt a statisztika számon tartja és kimutatja.

Az amerikai kivándorlást — ha az csak időleges — vagyis a kivándorlók, ha bizonyos összeg megtakarítása után vissza jönnek, nem mondhatjuk éppen veszedelmesnek, mert hiszen pár év előtt egyik megyénkbeli pénzügyes évi jelentésében is azt olvastuk, hogy az adósok Amerikából — az ott szerzett pénzzel — rohamosan fizetik vissza tartozásaikat, miután az intézet sok kamattól esett el. Ilyen módon a kivándorlók még növelik is a magyar közvagyont, ami ugye bár károsnak nem mondható? De mivel arról nem szólnak a hivatalos jelentések, hogy mikor hány kivándorló érkezett vissza a megyébe, így

nem tudhatjuk azt, hogy a bars megyei kivándorlásnak a jelenben állandó vagy csak időleges jellege van. Csak a munkáskezek hiányát érezzük, az ősszel pedig válságos amerikai munkabérekért fizettek Léván és vidéken mégis kevés volt a munkás és külföldről kellett hoztatni. Azért elhelyült is kérjük az illetékeseket, hogy jövőben azt is tartsák számon, hogy hány kivándorló érkezik vissza Amerikából a megyébe, mert nagyjelentőségű dolog ez, mely a megyebeli kivándorlás ügyének megítélésénél számottevő körülményként szerepel s egy esetleg megindítandó akciónál irányadóul szolgálhat.

A kivándorlás nagy eret vág az ország testén és a megindult nemzeti vérfolyást a kormány is elősegíti. Legújában megint engedélyt adott egy hajóstársaságnak, az Austro-American kivándorlók szállítására. Ennek a társaságnak hajói Triestben keresztül fogják szállítani a magyarokat Kanadába. Az egyetlen magyar kikötőt, Fiumét, itt is háttérbe szorították.

Hir szerint az amerikai Unió gazdasági politikájában nagy fordulat állt be, a mely főleg a mezőgazdaság intenzív fejlesztését tűzte ki célul, hogy az amerikai gyárparrral a mezőgazdasági termelés is lépést tartson, ellehetünk készülve rá, hogy ennek következtében kivándorlásunk az eddiginél is nagyobb lesz, mert a magyar kivándorlók eddig leginkább gyilkoslevegőjű bányákban és gyárakban találtak alkalmazást, de jövőben ott is földmiveléssel foglalkozhatnak, a földmivelés körül kaphatnak munkát mint idehaza. Kétségtelen tehát, hogyha ez az új irányzat a kivándorolt magyar földmivessékre kedvező hatást fog gyakorolni, emelkedni fog a magyar kivándorlás. De növelni fogja a kivándorlást a hajóstársaságok konkurrenciája is, mert a szállítási díjak hihetetlenül alá szálltak.

Hungarus.

Öngyilkosságok.

Vojnich és Spitzer, Koronghy és Hajnik, ez a kétszer két név hosszú ideig divatos és emlékezetes lesz egész Magyarországon. Emlékezetes lesz, mert ez a kétszer két név körülbelül pontot tesz a magyarországi gentry élete és működése mögé.

A gentry, vagyis a magyar nemesi közepostály nagyráhatott osztály lett volna az új Magyarországot történetében. Nagytehetségű fiaik voltak, nagy tradíciók szárnyain emelkedhetek az új generációk, nagy feladatot tölthettek volna be. A gentry, nagy feladata a vidék, Magyarország vidékének a szellemi, gazdasági, politikai fejlesztése lett volna. Dolgozni munkálni kellett volna a gentrynek és ha ezt megteette volna igazán az a nemzetfenntartó elem lett volna, amelynek magát még ma is tartja.

De ma jogtalanul, tartja annak. Mert a mai vidéki életet már nem a gentry tartja a vállán. A gentry ma már csak a társadalmi életben szerepel, mert néhol van még pénze, néhol meg igen uriasak az allűrjei. A társadalmi életet még mindig a gentry kormányozza, de a vidéki életnek olyan köreiben, ahol dolgozni, munkálni kell, már a gentry tevékeny részt nem vesz. Csak még a vármegyeházák sötét szobáiban, szük folyosóján uralkodik a gentry. De hogy uralkodásának milyenek az eredményei, azt a lapok közigazgatási panaszai elég élénken tárják fel.

A gentrynek dolgozni kellene. Hiszen elszegényedett, egyébből, mint a munkától már nem élhet meg, hacsak az egész életét nem akarja váltótkra építeni. De úgy látszik akarja. A gentry ma már nem tölti be azt a nagy hivatást, amelyet neki származása, pozíciója kijelölt volna. Elszakadt a napi élettől, nem törődik a munkával és haladásal, egy szük gondolatkörben és látókörben mozog, amely apró kicsinyességekkel foglalkozik és nem látja meg a nagy feladatokat. Egy-egy vadászai nagyobb örömet okoz a gentrynek, mint bármilyen korszakalkotó törvény végrehajtása. Így nem is lehet egy ország közéletét vezetni a gentry le is tűnt a vezető helyekről. Mindenütt új nemesek, új generációk, új osztályok állnak az előtérben és ezek dolgoznak, míg a gentry csak nézi őket.

A gentry teljes és végleges degenerációját mutatja az a két kettős öngyilkosság, amely az utóbbi időben megtörtént. Az egyik, a zombori Vojnich és Spitzer öngyilkossága szomorúan mutat rá arra, hogy a gentry legközebe került zsidó fiatalember is, akiben pedig faji természeténél fogva igen nagy önfenntartási ösztön van, mennyire átvési a gentry elbusulását és elkedvetlenedését és életuntagságát. A másik öngyilkosság, amelyet a fővárosban követett el Koronghy Dénes és Hajnik Pál, egy szóban, egy végzetes, nagy szóban csendül ki; s ez a szó: Unatkozom. . .

Két fiatalember, két jómodú gentry-gyerek egy átdorbézolt éjszaka után nyugodtan, bátran de részegen medinált tud inni azért, mert unatkozik, mert már ettől az élettől nem tud várni semmit, mert egész egyszerűen nincs helye ebben a világban. Ez az egy szó, ez a szomorúan és végzetesen hangzó egy szó bevilágít a gentry egész lélektanába és ha valamikor a gentry mint néposztály sirkövet fog kapni, arra a sirköre ezt kell írni: Unatkozom. . .

HIREK.

A főispán Léván.

Keltz Gyula csász. és kir. kamarás, Barsvármegyének nemrég kinevezett főispánja meglátogatta Léva városát, hogy az itteni intéző körökkel személyesen érintkezve, tájékozódást szerezzen magának a város törekvései, kívánságai iránt, hogy — amint kijelentette — tőle telhetőleg támogassa fejlődésében A főispánnak nagy kötelességtudásra valló derék elhatározása ösztönözte örömet keltett Léván és a jövőre nézve reményekkel töltötte be a szíveket a jó akaratnak ez a megnyilatkozása. Ez a felbőszítés által a mesebeli hamupipóke-módjára kezelt város erejét meghaladó áldozatokat hoz azért a haladásért, melynek jeleivel a főispán itt találkozott. Teljesen magára hagyva, támogatást, jóakarattal közbenjárását senkitől sem remélve, de senkitől nem is kapva, teljesítette azt a kötelességet, melyet a természet rótt rá azzal, hogy dacára kicsi voltának, a megye legnépesebb városává, és egy nagy vidék gazdasági és kulturális gócpontjává tette meg. Ezzel az önfeláldozó akaratkészséggel párosult nehéz, de mély nyomot vágó munkájával érdemelte ki magának Léva, a megye első városának építetónját. Üdvözöljük érte a főispánt, hogy figyelmét törekvő és fejlődésre képes városunk felé fordította és az ő erejével, jóakarattal segít majd nekünk az előre haladásban.

A főispán látogatásáról alábbi tudósításunk számol be:

A vasárnapi nagy hóesés miatt elakadtak a vonatok s nagy késéssel közeledtek, Keltz Gyula főispán kénytelen volt a januárt is megcsúfító tavaszi-téli időben kocsin tenni meg az utat Zsitvaújfaluból, ahol lakik. Vasárnap reggel fél 8 órakor már Aranyosmaróton volt, ahonnan *Rajecz* főispáni titkár kíséretében zárt kocsiában egynegyed 12 órakor érkezett meg Felsőszecseré, ahol Léva város nagy küldöttség várta. Ott volt *Mailáth* alispán is. *Bódogh* polgármester üdvözölte pár szóval itt a főispánt, akire szemmel láthatóan kellemes benyomást gyakorolt a rendkívüli időben a küldöttség megjelenése hat kilométernyi távolságra a várostól. A tót szél északról alaposan hordta a havat, ami szürke homályba burkolta a hosszú kocsi-sor végét, melynek elején lovas bandérium haladt. A menet egynegyed óra alatt a felbologozott városba érkezett.

A rendkívüli idő miatt a főispán késői érkezése teljesen felforgatta a programot, így az ünnepélyes diszkozyülés délben folyt le a városi székházban. A tanácssterem zsufolásig megtelt a város előkelő közhatalmával, a karzat is telve volt. *Bódogh* polgármester nyitotta meg a diszkozyülést, amelyre küldöttség által hívták meg a főispánt, akit megjelenésekor zajos éljenzések fogadtak. A polgármester rövid üdvözlése után *Báthy* László prépost mondott nagyon szép üdvözlőbeszédet, amit azzal kezdett, hogy utoljára 25 év előtt fogadta ünnepélyesen Léva városa a vármegye főispánját, majd a vármegye és a főispáni állás jelentőségét és méltóságát fejtegette. Ezután a főispán mondott köszönetet az üdvözlésért és a lelkes fogadtatásért és kijelentette, azért jött Lévára, a vármegye legnépesebb városába, hogy személyesen is meggyőződést szerezzen a város haladásáról, melyben tőle telhetőleg támogatni akarja jogos törekvéseinek előmozdítása által. A városokat iparral, kereskedelmekkel, intelligens, művelt lakosságokkal fontos tényezőnek tartja a nemzet életében, mert gazdasági erőt, kulturát sugároznak ki a vidékre, melynek központját képezik. Leles éljenzések voltak a főispán beszédére, aki előtt azután a küldöttségek tiszteltek. Megjelentek előtte a jótékony négyesületek, a közhatalmak, az egyházak és iskolák, valamint a honvédszázalaj küldöttsége. Léva város képviselőtestületének küldöttségét *Bódogh* polgármester vezette és átnyújtotta a főispánnak a város emlékiratát, melyben óhajait jutatta kifejezésre. A főispán megígérte, hogy a memorandumot tanulmányozni fogja.

Délután két órakor a főispán tiszteletére 150 terítékű társasbéd volt a Vigadóban, ahol az első felköszöntőt *Csokay* Vilmos mondta a főispánra, majd a főispán állt szólásra és beszédében a város közönségét éllette. Pohárköszöntőt mondott még *Medvecsky* Sándor *Mailáth* alispánra, az alispán a főispánra, *Báthy* László az aranyosmaróti vendégekre, akik mintegy huszan voltak jelen. *Karafiáth* Mária a főispán családját éllette. Beszél még *Árdó* Sándor dr. aranyosmaróti ügyvéd is, aki az aranyosmaróti vendégek nevében Léva közönségét üdvözölte, végül pedig *Bódogh* polgármester a Léva és Aranyosmarót közzött beállított jó viszony állandósítására írt poharát. A főispán öt óra felé távozott el az ebédről, míg a vendégek sokáig maradtak együtt a legjobb hangulatban. Az

ebéd étrendje, mely Fertikó konyhájának dicséretet szerzett, ez volt: Barna leves túdó lepénnyel, sódar aspickal, vesepecsenye vadmódra, burgonya croquette, jércsúlt édes és savanyu salátákkal, császárpuding és turós csusza, sajt, gyümölcs, feketekávé, bor és pezsgő.

*

A főispán bemutatkozása alkalmával az áll. tanítóképző intézet tanári testületét is meglátogatta, mely alkalommal megismerléte az éppen most folyamatban levő berendezést, megnézte az igazgató és a szakintézők kalauzólása mellett a szertárakat, melyeknek gazdagsága és rendje látható örömmel töltötte el. Az igazgató bemutatta az ifjúságot s az ifjak a külföldi vendéget *Duschek* tanár vezetésével karénnel üdvözölték, ami a műértő főispánt kellemesen érintette. Az ifjúság nevelése és általában a közoktatás és az intézet ügyei iránt a főispán meleg érdeklődést és szeretetet tanusított, ami meg viszont a tanári testületre tette a legkedvezőbb hatást.

A főispán az irt. nővérek intézetét is meglátogatta s hétfőn délután utazott el, mielőtt több helyen leadta névjegyét.

— **Megnyit a színház.** Szabó Ferenc kerületi színházgáztató már bevonul társulatával a Városi színházba s ma, szombaton kezd meg a husz bérleti előadásra hirdetett szini szeszont. A társulat nagyrésze új tagokból áll, azonban a vidéki lapokban róluk olvasott elismerő megemlékezések után bizalommal tekintünk lévai szereplésük elé. Ugy tudjuk, hogy a kerület városaiiban, különösen Érsekújvárott, rendkívüli nagy sikerrel működött a társulat, azért a közönséget már előre is buzdítani merjük a szinpártolásra. A társulat műsora gazdag a fővárosban nagy sikerrel színrekerült újdonásokban, így élvezetes színházi estekre van kilátása közönségünknek, mely a hosszú tél unalma után megtalálhatja nemesebb szórakozását a színházban.

— **A nagysallói csata évfordulója.** 1849. április 19-én a honvédsereg fényes győzelmet aratott Nagysallóán az osztrák csapatok fölött. A diadalmos csatának évfordulóját minden esztendőben kegyelettel ünnepli meg Nagysalló és vidékének hazafias közönsége. A 64. évforduló ma, szombaton van, Nagysalló megint ünnepel. A honvédelmek előtt este hat órakor az iparos dalárda hazafias énekeket ad elő, *Stampft* Rudolf kath. segédlelkész ünnepi beszédet fog mondani, utána pedig társasvacsora lesz a Fendt-féle nagyvendéglőben.

— **Uj vonatjárat.** Május elejétől új vonat fog közlekedni Párkányánára—Léva között. Párkányánáról d. u. 1 ó. 8 p. kor indul el a vonat Lévára és 3 ó. 28 p. kor érkezik ide. Ennek a vonatnak csatlakozása lesz Párkányánán a Bpestől érkező személyvonathoz és a bécsei gyorsához. — Itt emlékeztünk meg a vasúti felügyelőség rendeletéről, melyben betiltotta a vasúti kocsi folyosóján való tartózkodást. A rendelet indító oka érthető, de számtalan esetben az utasok csupán azért kénytelenek a folyosón tartózkodni, mert a fülkékben nincsen hely. Ezt is vegye figyelembe a felügyelőség és csak annyi jegyet adasson ki, ahány személyre ülés van a kocsi-

— **Áprilisi tél.** Mult pénteken apró hópihek szállongtak a napsütéses levegőben, de csakhamar vége lett a kis havazásnak. Az emberek el is felejtettek csodálkozni, mert az erősen lehült levegő és az éjszakai fagyok után szinte várták a havat. De nem olyan, amelyet szombat éjszaka hozott. Vasárnap reggelre 25–30 cm. magasságban fehér takarító borította a várost. A lombos, virágos fák szomorúan hajoltak meg az április közepén szokatlan — 1850 óta példátlan teher sulya alatt és bánatosan lett a nyiladozó tavasz. Az utcán megcsörtent egy szán, mintha csak tél közepe volna. (Körmőchányán a forgalmat teljesen szánakonyították le.) Az időjárás európai volt, mert az északi depresszió hírtelen nyomult, a hóvihár-zóna pedig Dél-Skandináviából végig futott Közép-Európán, Dalmáciáig. A kegyetlen idő több helyen óriási károkat okozott nálunk a hideg öt fok alá is süllyedt és szép reményekkel kecsegtető gyümölcstermésünket tönkre tette, a korán metszett szőlőkben is sok kár okozott, mert megvakult a szemek. A vetésekben történt károk csak egy-két hét múlva becsülhetők föl. Valószínűleg itt nem lesznek nagyobb károk. A nyul-állományban is nagy pusztulás történt a vadászok sajnálatára.

— **A Baramegyei községi és körjegyzők egyesülete** f. hó 16-án Léva városi székház tanácstermében rendkívüli közgyűlést tartott, a jegyzők nagyfokú érdeklődése mellett. A közgyűléssel kimerítően vezető cikkünk foglalkozik, itt csak rövid tudósítást adunk róla. *Szedlacek* János elnök jelentést tett a közgyűlésnek a jegyzői fizetések rendezése érdekében a törvényhatósághoz beadott kérvény elintézéséről, illetve elutasításáról, amiután a közgyűlés többek hozzájárulása után körvonalazta leendő magatartását a fizetésrendezés kérdésében. Az elnöknek a törvényhatóság előtt a jegyzők ügyében kifejtett fázadozásáért *Lipcsy* Albin indítványára egyhangú köszönetet szavazott a közgyűlés, ezután pedig megtette intézkedését az országos jegyzői kongresszusra. A közgyűlés nem találta időszerűnek az oszlányi járás jegyzői karának a körgyámi állások szervezésére vonatkozó indítványát, azért nem is tárgyalta azt. Amilyen elszomorító módon hatott a jegyzőknek a fizetés-melés ügyében tanusított rideg álláspontja a vármegyének, szintoly hatással volt rájuk az országos egyesület megalkuvó taktikája. Az országos egyesület ellen erős kifakadások hangzottak el, mert a jegyzői érdekeket nem védi kellő agilitással. Ennek úgy látszik az lesz a vége, hogy a jegyzők nagyrésze kilép az országos egyesületből s új egyesület alakít, mely méltóbb és igazabb kifejezője lesz a jegyzői közvéleménynek, mint ez. Kisebbedt ügyek elintézése után az elnök elítélésével befejeződött a közgyűlés.

— **Vizagátat a csendőrségnél.** Körner Károly csendőralezredes, kerületi parancsnok Pozsonyból e hó 18-án megvizsgálta a lévai csendőrszakas parancsnokságot.

— **Villanyvilágítás Aranyosmaróton.** Az Aranyosmaróti takarékpénztár és a Barmegyei népközmű igazgatóságai együttes elhatározás alapján kérelemmel fordultak a község képviselőtestületéhez aziránt, hogy adja meg az engedélyt a villanyvilágítási üzemhez szükségesített erőátviteli szerelvények, oszlopok stb. közterületen való felállítására.

— **Halalozások.** Frecska István, a lévai evangélikus egyház népiskolájának mintegy 16 éven keresztül becsülésben álló tanítója 57 éves korában f. hó 15-én éjszaka váratlanul meghalt. A derek, csöndes embert mindenki sajnálja, annál inkább, mert halálával öt gyermek maradt apa nélkül. Temetése 17-én ment végbe kiterjedt részvét mellett. — Garamveszelei Kazy László nemesorosi-i földbirtokos, a törvényhatósági bizottságnak tagja, életének 64. évében meghalt. Báró Kazy államtitkár öccsét gyászolja benne.

— **Szesztermelő gazdák a szeszraktell ellen.** Bars, Nyitra, Pozsony, Komárom és Moson vármegyék mintegy negyven szesztermelő gazdája Pozsonyban értekezletet tartott, melyen egy szövetkezeti alapon létesítendő nagy szeszfinomító gyár felállítását határozták el. A gyár Pozsonyban fog épülni.

— **Eljegyzés.** Delbo Lajos eljegyezte Prohászka Annuskát Léván.

— **Megérkeztek a bolgárkertészek.** A lévai bolgárkertésztelere már három kertész megérkezett, két új ember s egy a régiékből. Amint mondják, Ivanics Péter a gazda, még a harctérben van, csak később érkezik meg. Ez a három bolgár nem volt a harcmezőn, hanem otthon teljesített őrszolgálatot.

— **Szakképzési látogatás.** Mittelmann Nándor budapesti felsőkereskedelmi isk. igazgató, kir. szakképzési f. hó 15-én látogatta meg a helybeli kereskedő tanonciskola összes osztályait, amely alkalommal Báthy László prépost plébános is végig hallgatta a tanulók feleleteit. A szakképzési látogatás a tapasztalt fölött a legnagyobb meglepetésnek adott kifejezést. Ugy a feleletek, mint a tanítói irány fölött a megtartott értekezleten igen nagy dicsérrel emlékezett meg. Az írásbeli dolgozatok, mint a könyvvitel, számtani és irodai munkálatok, ugyancsak a fogalmazás és levelezés, ugy kitalálját, mint tartalmát illetőleg a legtöbb általa meglátogatott iskolákéi fölé emelkedik.

— **A vidéki rendőrség államosítására** vonatkozó munkálatok ugylátszik haladnak, mert a belügyminiszter felszólította Léva városát, hogy terjessze fel rendőrsége fentartásának költségeire vonatkozó adatokat. A rendőrkapitány összeállítására szerint a rendőrség fentartásának költségei 25803 koronát tesznek ki. (A rendőrségi állomány 2500 K volt ebben az évben, így a deficit 23303 K.) Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a belügyminiszter a vidéki rendőrség részére a budapesti államrendőrségnél oktató tiszteket és altiszteket kiképző tanfolyamot szervez, mely a terv szerint májusban nyílik meg. E tanfolyam célja, hogy a vidéki őrszemélyzet oktatásával foglalkozó rendőrtisztek és altisztek el-sajátítsák a közigazgatási, bünyügyi és jóléti rendszert legfontosabb ágazatainak körébe tartozó elméleti és gyakorlati ismereteket. Egyelőre csak a törvényhatósági városok rendőrségének kiküldött tagjai vesznek részt a tanfolyamon, később a többi városokéi is. Valóban kívánatos dolog, hogy a vidéki rendőrség színvonala minden tekintetben emeltesse és a rendőrlégénység tisztában legyen kötelességeivel.

— **Ragados állapotbetegség vármegyénkben** a legutolsó hivatalos kimutatás szerint 16 községben van.

— **Tolvaj cseléd.** Kelp Róza szakácsnő mindössze pár napja érkezett Bpestől Lé-

vára s már két helyen szolgált, harmadik helye pedig a rendőrség zárkájá lett. Huberth Vilmosnál két napig volt, ezalatt egy arany láncot és négy aranygyűrűt s néhány korona pénzt ellopott, sőt még cseléditársát is meglopta.

— **A vármegye központi választmánya** f. hó 22-én Aranyosmaróton ülést tart a jövő évi orsz. képviselőválasztók névjegyzékének ideiglenes összeállítására céljából.

— **Gyermeknap.** Az Országos gyermekvédő liga a gyermekvédelem terén általánosan elismert tevékenységét fejt ki s költségeit ugyszólván a gyermeknap gyűjtéséből fedezi. Vármegyénk főjegyzője most felszólítja a hatóságokat, hogy május hó folyamán a községeket a gyermeknap megtartására serkentsék és annak rendezését támogassák.

— **Reform az ajánlott levelek feladásánál.** Fontos reform lép életbe legközelebb a postaforgalomban. Az ajánlott leveleket ezentul levélzékénybe lehet dobni. Május elsejétől kezdve 16 illetve 35 filléres, vörös szegélyvel ellátott borítékokat hoz az ajánlott levelek számára fogalomba a posta, hogy a kezelésnél az ajánlott levél könnyen megkülönböztethető legyen. A borítékért külön egy fillér fizetendő. Az új levélboríték hely van hagyva arra, hogy az ajánlott levél feladója feljegyezze oda nevét. foglalkozását és lakását, hogy így neki szükség esetén a feladási igazolvány később is kiadható legyen. Ha a feladó utólag igényt tart feladási igazolványra, köteles az ajánlott küldemény feladási és címadatait a gyűjtőpostahivatálnál bejelenteni és személyazonosságát is tisztázni igazolni. Elveszés esetén, amint bennünk a postai igazgatóság értesít, kárpótlás csak a gyűjtőpostahivatal felvevőkönyvébe bevezetett, tehát kimutathatólag postailag kezelt oly ajánlott küldeményért jár, melyről a feladónak a feladási igazolvány kiadott s m. lyre nézve a felszólítás a feladástól számított egy éven (Németországgal való forgalomban fél éven) belül megtörtént.

— **Az utadó után szedhető kamat.** Az 1912. évi LIII. t.-cikk 28. §-a szerint az adófizetésnél a kamat minden évnegyedre külön számítható ki s a koronán aluli összeg a kamat kiszámításnál figyelmen kívül marad. A nagy többséget a minimális adót fizetők teszik, akiknek utadója az ország legnagyobb részében 3 korona. Az a kérdés merült fel, hogy ezek a minimális adófizetők kötelesek-e utadó hátralékuk után kamatot fizetni, mivel tartozásuknak egy negyedévre eső része 1 koronánál kisebb. A kereskedelemügyi miniszter 7899—1913. számú rendelete szerint, minthogy a törvényhatósági utadók kezelése tekintetében a közadók kezeléséről szóló határozatok az irányadók, az érvényben levő közadók-kezelési törvény szerint pedig a koronán aluli köztartozások után kamat nem jár, az évi 4 koronát el nem érő utadó tartozások évnegyedi részletei után sem szedhető kamat. Ezek szerint nincs helye kamatszámításnak több évről felszaporodott utadóhátralék után sem, abban az esetben, ha a felszaporodás évi 4 koronát el nem érő kivételekből állt elő.

— **Dohnányi Ernő zongoraművész,** aki a Felvidék szülöttje e hó 26-án este hangversenyt rendez Nyitrán. A hangversenytiszta jövedelmét a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület és a Nyitrai Keresztény Nőegylet osztják meg egymásköz. A

hangversenyre Bars megyéből is sokan készülnek.

— **Nem engedik haza a katonákat.** Hír szerint a sorozások rossz anyaga miatt, mivel keveset vettek be katonának, továbbá az ezredek hiányos létszáma miatt a harmadik esztendőre szolgáló legénységet az idén nem engedik haza és a szabadságot legénységet is behívják. Súlyos csapás lesz ez a családokra és az ország közgazdasági életére, mert elvonja a munkacéret hivatásától.

— **Két idézet egy cikkből.** (Lévai Óralló 16. sz.)

Keltz Gyula főispán Léván.

I. „... határjelző nap volt Léva város történetében az április 13-ika, emelkedésnek, fejlődésnek határjelző napja, mely fejlődés, emelkedés, városunk kedves vendégeink, a főispánnak, Keltz Gyulának nevéhez fog fűződni.”

II. „Leszegezzük e tényeket és várjuk, türelemmel várjuk, vajjon mi a valóság, mi az álom, delibáb játéka a város vágyódásából, a jóakaratu ígértből mi lesz illúzió, hideg, fagyos április 13-ának keserű csaldósa.”

— **A sorozások.** A sorozóbizottság Léváról Ujbányára ment ahol f. hó 12-én tartották meg a sorozást. 115 állításköteles közül 98 jelent meg a bizottság előtt, ezek közül 26 vált be katonának, akik közül kettő egyéves önkéntes. Garamszentkeresztben az öt napig tartó sorozás e hó 18-án délelőtt ért véget. A járásból 893 állításkötelessé hivatkozott, megjelent 743, akik közül csak 147-et találtak alkalmasnak.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Zavágyel József Obiczki Eszter; Margit; Spisák János Gregorics Borbála; János, Spitz Armin Adler Jolán; Anna Aranka, Peternák János Rác Erzsébet; halva született f. u. *Házasság:* Dokupil Lajos Konec Vilma rkath.-ref. *Halalozás:* Frisch Sándor 16 éves szívburokgyulladás. Klein Elemér 10 hó szívbenújás, Frecska István 57 éves érlelmeszesedés.

— **Verszegénység, étvágytalanság, idegesség** gyógyítására és gyenge gyermekek, valamint felnőttek, sápkóros fiatal leányok erősítésére a legkitűnőbb készítmény a Krieger-fele Tokaji China-Vasbor. Valódi 5 puttonos tokaji borból készült, nagyon kellemes ízű, hatása biztos. Kis üveg 320 K, nagy üveg 6 K a gyógyszárakban. Póstan küldi utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után Krieger gyógyszer-tár Budapest Kálvin-tér.

Nyilvános köszönet.

A lévai Erzsébet Filtéregylet hálás köszönetét nyilvánítja mindazoknak, akik a március 23-án rendezett mulatság fényes sikeréhez hozzájárultak szívesek voltak. Az összes szereplőknek, akik az előadást nem remélt sikerre emeltek; Braun Adolf urnak ki az egyleti zongora átszállítását díjmentesen eszközölte; Steiner József és Blumenthal Jenő urnak, kik a berendezéshez szükségeseltűt butordarabokat és szőnyegeket voltak szívesek az egylet rendelkezésére bocsájtani; s végül azoknak, akik tekintve a kulturális célt, feltűzött, illetőleg jegyeiket megváltani szívesek voltak. (Jegyváltás címén meg befolyt Boros Gyula úrtól 5 kor, amely összeggel együtt a

március 23-án rendezett mulatság tiszta jövedelme: 181 kor. 03 fill. Az Erzsébeti Fillegylet nevében:
Salgó Siegfried titkár.

Liebermann Jakabné elnök.

587/1913 tkvi szám.

Árverési hirdetőményi kivonat.

A lévai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Lányi Gyula ügyvéd végrehajthatónak Erdélyi Ilona végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyben az 1881 évi LX t. c. 144 § és a Vhn alapján a végrehajtási árverést a végrehajtást szenvedő Erdélyi Ilonának a lévai kir. járásbíróóság területén Alsóvárad község határában fekvő és az alsóvárad 242 sztkv-ben A I I sor 13 hrsz 10 ó. i. számú ház udvar és kert 1/2 részére 528 korona az ottani 69 sztkvben A I I sor 154 hrszámú szántó 1/6 részére 88 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte, még pedig a Vhn 26 § alapján akként, hogy ezen határnapon a fentí ingatlanok a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fognak.

Ezen nyilvános bírói árverés 1913 évi május hó 7 napján délelőtti 10 órakor Alsóvárad község házában lesz megtartva.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881 évi LX t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi 3333 sz. I. M. R. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni vagy az 1881 évi LX t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, mely kötelezettség alól csak a Vhn 21 §-ában megnevezettek vannak felmentve.

A kikiáltási árnál magasabb ígért esetén a bánatpénz a Vhn 25 §-ának megfelelően és az ott jelzett jogkövetkezmények terhe alatt kiegyesítendő.

Kelt Léván, a kir. járásbíróóság mint te-lekkönyvi hatóságnál 1913 évi február hó 10 napján. Pogány s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül

Dodek

kir. tkvvezető.



KOVÁLD fest, tisztít.

A nagyérdemű közönség tudomására juttatom, hogy

Kovald Péter és Fia,

Budapest cs. és kir. szabadalmazott kelme-, fonál- és szörme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyárának képviselőt az itteni piacon új üzlethelyiségemben Fischer Natál házában Grotte céggel szemben, folytatólag gyakorolom.

Amikor ezen vállalkozásomat a t. közönség figyelmébe ajánlom, további szíves számos megbízását kérem, melynek legpontosabb eszközését sürgősen foganatosítom.

Tisztelettel

PINTÉR JÓZSA
női divatterme.

KOVÁLD fest, tisztít.

Gyerünk Schulczhoz
levélpapírt vásárolni.

ÁBRAHÁM PÁL
URISZABÓ LÉVA,
BOTTKA-U. 15. :



Tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy a tavaszi- és nyári szövetek már megérkeztek és nagy választékot tart belőlük raktáron. Mintagyűjteményével kívánatra házhoz megy.

Lévától egy óra járásnyira

155 katasztrális hold prima tanyai

birtok neveltséges olcsó áron eladó

Tudakozódn: Gura. Gazdasági Aka-

demia Kassa.

Eladó a Koháry utca 51 számú ház; bővebbet a házban.

ELADÓ

Bátban a Kúria nagyvendégfogadó.

Bővebbet Kiszely Mihálynál Bát,

Hontmegye.

Naponta friss uradalmi tej

házhöz szállítva

20 fillérért

kapható

WILHEIM

fűszerüzletében, főtér.

A cigaretta csak

akkor jó,

ha a papír

RATIO

Okmánybélyegeket,

Levélbélyegeket,

Váltók, dohányárak,

cigaretta és szivar-

szipkák, elsőrendű cigaretta-

hüvelyek és papirok

Schulcz Ignác

papírárúházában

szerezhetők be, Léván.

Fagylalt, cukorkák,
és dessert sütemények, torták elsőrendűek,
Parfait készítményeim a legjobbak. **Bartos Henrik** cukrászdájában
Léva, Mártonffy-u. 2
Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

**Ujonnán berendezett
ruhatelep.**
Nagyválaszték
férfi, gyermekruha és férfifelöltők-
ben, ugyszintén női felöltők, leány
és fiu kabátokban
FISCHER NATÁL LÉVA, (Kazinczy utca 3.)



Tungsrám drótlámpa huzott dróttal
elpusztíthatatlan

Egyedüli magyar izzólámpa!

Gyártja az Egyesült izzólámpa és villa-
mossági r. t. Ujpest 4.

Sürgőnycim: „Ampére” Ujpest.

Házasulandók figyelmebe!
A legmodernebb lakberendezések, melyek saját
mühelyemben készítnék, nagy választékban és snellé
árak mellett kaphatók
STEINER JÓZSEF
butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.
Léván, Bárt-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Ujdonság!

gázvilágítás csővezeték nélkül
100 gyertya fény, bárhova
alkalmazható, olcsó fogyasz-
tás, óránként 3 fill. egyedül
megrendelhető



**Schäffer
Arminnal**

Mangorló u. 8 Léván.

Interurban telefon szám 19.

Tűzifa, szén és kocsz
kapható
BRAUN JOZSEF és fiánál
(Honvéd-utca, Wertheimer-ház).

Steiner Sándor

órák és ékszerész.

Léva, Városi szálloda épületében.

Dús arany és ékszer raktár.

Mindennemű arany és ezüst ékszerekben, valamint arany, ezüst és nikkél órákban.

Nagy raktár Omega óra különlegességekben.

Ajánlom valódi ezüst és china ezüst dísz tárgyaimat, ugyiszintén ezüst evőeszközeimet.

Szép választék inga órákban.**KÁLMÁN FERENCZ**

műbutor asztalos

Zsarnóca, Barsmegye.

Raktáron tart saját készítményű legújabb stílyű szobabutorokat, háló, ebédlő és konyha berendezéseket, diványokat, valamint az összes elképzelhető butoroknak legolcsóbb bevásárlási forrása.

Butort saját butorszállító-kocsiján bárhová házhoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kívánatra rajzokkal bárhol megjelenek. **Pártoljuk a magyar ipart.****Singernél
Singernél
Singernél**

ujjonnan nagyobbított üzletében felvágottak naponta friss állapotban virslik naponta frissen teasütemények legfinomabb minőségűen teák, angol, orosz, és kínai legf. min. bonbonok, desszertek ésk ülnf. cukorkák csokoládék Gerbaud és Schmidt-féle rumok, bel- és külföldi cognak pezsgők, honi és francia borok, finom palackbor és saját töltésű ó bor, melynek literje 1.10 fűszer és liszt friss uradalmi tej teavaj naponta friss, 1 kg. 3-20 szántól savanyuviz

mindenkor jutányos áron és a legelőzékenyebb kiszolgálás mellett kaphatók.

Üzletem nagyobbításával — tetemes kiadásokat nem sajnálva — a t. vevőközönség igényeinek kielégítésére törekedtem, kérem szives pártfogását és üzletem jóindulatu támogatását.

Kiváló tisztelettel

SINGER IZIDOR

Léva — Főtér (a városháza épületében).

**Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szin szappant**

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átdörzsöléssel.

Tisztaságért szavatosság!

Szives tudomására adom a t. közönségnek, hogy túlhalmozott szövet raktáromban nagy választék áll rendelkezésére különböző fűszövetekből,

Egy férfiöltönyt

a legfinomabb ANGOL vagy hazai kelmeből ami ezelőtt 80 kor. volt, most 50—55 koronáért állíthatom elő, készpénz fizetés mellett. Kérem tehát a rendkívüli kedvező alkalmat felhasználni és ruha szükségletét még a készlet tart ilyen előnyösen nálam beszerezni.

Kiváló tisztelettel
Borcányi Gyula
férriszabó.**Megérkeztek tavaszi ujdonságok****LINK BERNÁT**ujjonnan megnyílt úri és női divat üzletében
Kálvin Palota (Kosúth Lajos tér)**Női blousok és** kész felső aljak, gyermek mosó és szövet ruhák mosó és Glott kötények nagy választékban, női kötött harisnyák 48 fillértől kezdve, gyermek patent harisnyák 36 fillértől kezdve, legújabb Makrame Costüm gallérok, valamint csipkekelmék és betétek. Összes szabónő kellékek kaphatók.nagy választék **nap és eső ernyőben.**

Leányok felvétetnek Schulcz nyomdában.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.



Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Alfa Separator

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók

Műkölapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban

MODERN BUTOROK

Kárpitos és diszitó munkák.

Teljes lakberendezések

Weisz Ármin Cégvezető. Kohn Nathan

butorkészítőnél szerezhetők be Zsarnóczán.

HOLZMANN BÓDOG

Telefon 25.

divatáruháza Léván Kossuth Lajos-tér

Telefon 25.

Legújabb tavaszi idény újdonságok,

Női felöltők, Costümek, Pongyolák és Blúzok

Buha és costüm szövetek hozzávaló diszekkel.

Női fehérneműk és egész mennyasszonyi kelengyék.

Legújabb férfi divatcikkek.